

มศว ก้าวกับการรณรงค์ภาษาไทยเข้มแข็งและ “รักการอ่าน”

โครงการรณรงค์ภาษาไทยเข้มแข็งและ “รักการอ่าน” เป็นโครงการหนึ่งในโครงการประกาศเกียรติคุณ มศว 60 ปี ศรีสง่ามหานคร “จุดเปลี่ยน มศว” 28 เมษายน 2552 อยู่ในกลุ่มของโครงการประเภทรณรงค์จิตสำนึก ทั้งหมดมี 4 โครงการ ได้แก่

1. โครงการรณรงค์และพัฒนาจิตสำนึกมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University)
2. โครงการรณรงค์ภาษาไทยเข้มแข็งและ “รักการอ่าน”
3. โครงการรณรงค์จิตอาสาเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ
4. โครงการรณรงค์ “ความเป็นครู”

แนวความคิดเกี่ยวกับการรณรงค์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดกิจกรรมไว้ในลักษณะโครงการทั้ง 4 โครงการนั้น ก็เพื่อเป็นแรงกระตุ้นในการปฏิบัติและผลักดัน “จุดเปลี่ยน” มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในโอกาสสำคัญยิ่งที่มหาวิทยาลัยมีพัฒนาการมาครบ 60 ปี ในปี พ.ศ. 2552 จากรากฐานอันมั่นคง และความภาคภูมิใจจาก “โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง” “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” และ “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ตลอดเส้นทางของการพัฒนามหาวิทยาลัยมาจนครบ 60 ปี นั้น มีศักดิ์ศรีของความเป็นสถาบันการศึกษาที่สมควรจะจดจารจารึก และประกาศเกียรติคุณให้ปรากฏไว้สืบไป

โครงการรณรงค์ภาษาไทยเข้มแข็งและ “รักการอ่าน” เป็นโครงการหนึ่งในจำนวนหลายโครงการที่ร่วมเฉลิมฉลองในโอกาสที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะมีอายุครบ 60 ปี ในปี พ.ศ. 2552 นี้ด้วย ซึ่งโครงการเหล่านี้สามารถที่จะช่วยสร้างพลังร่วมในการกิจและกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะส่งผลไปสู่ความเข้มแข็งและความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ท่านอธิการบดีได้ให้ความสำคัญกับโครงการนี้มาก และมุ่งมั่นที่จะรณรงค์การใช้ภาษาไทยของ “คนไทย” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “เยาวชนไทย” ให้มีศักยภาพทั้งสี่ทักษะดังที่ท่านได้กล่าวไว้ใน “มศว รณรงค์ 2549-2554” ว่า

“เรากำลังพ่ายแพ้ทางวัฒนธรรม ‘การพ่ายแพ้ทางวัฒนธรรมคือการพ่ายแพ้ทุกสิ่งทุกอย่าง’ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนไทยและเด็กไทยวันนี้ที่ต้องดูดซับปัญหาต่างๆ ไว้มากมาย ‘ภูมิคุ้มกัน’ ทวีความอ่อนแอยิ่งขึ้น กล่าวเฉพาะปัญหาความอ่อนแอทางภาษาของตนเองภาษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ‘ภาษาไทย’ ซึ่งเป็นภาษาของแผ่นดิน ภาษาแม่ ภาษาที่สะท้อนสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ หลักพุทธธรรมหัวใจนักปราชญ์ ‘สุ จิ ปุ ลิ’ (สุตะ จิต ปุจฉา ลิขิต) ซึ่งเกี่ยวข้องกับภาษาเป็นด้านหลัก เรากำลังอ่อนแอและมีปัญหาเป็นอย่างมาก ศักยภาพในการฟัง คิด อ่าน เขียน สรุปความ ย่อความ ขยายความ การออกเสียง ควบกล้ำ วรรณคดี รวมไปถึงการวิเคราะห์และสังเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษามีปัญหาอย่างมาก”

นอกจากนี้ท่านอธิการบดี (ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ) ได้แสดงวิสัยทัศน์ที่น่าสนใจเกี่ยวกับเรื่อง ปัญหาของภาษาไทย และการพัฒนา “ภาษาไทย” ไว้ดังนี้

“ ปัญหาเหล่านี้มีเหตุปัจจัยหลายด้าน การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีความสำคัญ และมีแรงบันดาลใจแก่สังคมอย่างยิ่ง สมควรที่จะได้รณรงค์ เชิญชวนและกระตุ้นให้ตระหนักในปัญหาดังกล่าวเชื่อมโยงไปกับกิจกรรมทุกกิจกรรมและกระบวนการเรียนการสอนทุกหลักสูตร ทุกรายวิชา ภาษาของเรา ‘ภาษาไทย’ ควรเป็นความรับผิดชอบของพวกเราทุกคน วิสัยทัศน์วันนี้ที่ว่า เราต้องสร้างความเข้มแข็ง 3 ภาษา คือ ภาษาไอซีที ภาษาสากล และภาษาของเราของ ‘ภาษาไทย’ ซึ่งเป็นภาษาของเราเองควรได้รับการพัฒนาให้จริงจัง เข้มแข็งให้จงได้”

จากวิสัยทัศน์และการตระหนักถึงปัญหาของภาษาไทยที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ของท่านอธิการบดี โครงการภาษาไทยเข้มแข็งและ “รักการอ่าน” จึงเกิดขึ้น เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาภาษาไทยในฐานะที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่จะต้องดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมให้มากที่สุด ในการดำเนินกิจกรรมของโครงการจึงเน้นให้ทุกหน่วยงานได้มีส่วนร่วม การรณรงค์จึงให้ทำไปพร้อมกับหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัย ด้วยมีนโยบายให้หน่วยงานจัดสรรงบประมาณในการทำกิจกรรม มาช่วยเสริมงบประมาณที่มหาวิทยาลัยจัดไว้เนื่องจากการรณรงค์ มีช่วงเวลาตั้งแต่ พ.ศ.2551-2553 การจัดกิจกรรมจึงสามารถดำเนินการไปได้พร้อมกันทั้งในส่วนของมหาวิทยาลัยและคณะ สถาบัน สำนัก ฯลฯ ตลอดช่วงเวลาดังกล่าว

ในการนี้ท่านอธิการบดีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรณรงค์ภาษาไทยเข้มแข็งและ “รักการอ่าน” เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2551 คณะกรรมการประกอบด้วย ท่านอธิการบดีเป็นที่ปรึกษา รองอธิการบดีฝ่ายบริหารเป็นประธาน รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และรองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้เป็นรองประธาน รองอธิการบดีที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการร่วมกับรองคณบดี รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง และเลขานุการ คณะ ร่วมเป็นกรรมการด้วยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้บุคลากรจากหน่วยงานได้มีส่วนร่วมในการรณรงค์ครั้งนี้ด้วย

วัตถุประสงค์ของโครงการฯ โดยสังเขป มีดังนี้

1. เพื่อให้เยาวชนไทยสามารถใช้ภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย
3. เพื่อให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่สารบรรณใช้ภาษาไทยเขียนหนังสือราชการได้ถูกต้อง
4. เพื่อให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีส่วนช่วยเหลือสังคมในเรื่องภาษาไทย
5. เพื่อร่วมเฉลิมฉลองในโอกาสที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีอายุครบ 60 ปี ในปี พ.ศ.2552

ลักษณะของโครงการภาษาไทยเข้มแข็งและ “รักการอ่าน” จะมีโครงการย่อยเพื่อดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ สรุปได้ดังนี้

1. โครงการค่ายปฏิบัตินักเรียนรักการอ่าน

ผู้รับผิดชอบโครงการ หัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

ลักษณะโครงการ เป็นโครงการเฉพาะกิจ

จุดมุ่งหมาย เพื่อปลูกฝังนักเรียนให้มีลักษณะนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายคือ โรงเรียนในเขตพื้นที่ทั้งในกรุงเทพฯ ปริมณฑล และโรงเรียนในต่างจังหวัด

วิธีดำเนินการ

- 1) ให้ความรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านแก่ครูประจำชั้นที่ไม่ได้จบวิชาเอกภาษาไทย
 - 2) สอนหลักการอ่าน ฝึกปฏิบัติ และจัดกิจกรรมการอ่านให้แก่นักเรียน
- ระยะเวลา 5-10 วัน ในแต่ละเขตโรงเรียน 1 ปีงบประมาณ 2552
- การประเมินผล ติดตามการพัฒนาการอ่านทุกเดือน และประเมินผลจนกว่าจะอยู่ในเกณฑ์อ่านได้และอ่านเป็น

2. โครงการนิสิต มศว รักภาษาไทย

ผู้รับผิดชอบโครงการ อาจารย์บรรพต ศิริชัย คณะมนุษยศาสตร์

ลักษณะโครงการ เป็นโครงการ 1 ปี งบประมาณแผ่นดิน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นิสิต มศว สามารถใช้ภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้นิสิต มศว เห็นความสำคัญและตระหนักถึงคุณค่าของภาษาไทย
3. เพื่อให้นิสิต มศว เกิดความภูมิใจ และช่วยธำรงรักษาภาษาไทยอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
4. เพื่อรณรงค์ให้ภาษาไทยมีความเข้มแข็งในโอกาสที่ มศว มีอายุครบ 60 ปี

วิธีดำเนินการ สอนหลักการด้านภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ ฝึกปฏิบัติ และจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ โดยจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การประกวด การอบรม การสัมมนา เป็นต้น

ระยะเวลา 1 ปีงบประมาณ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2551 ถึง เดือนสิงหาคม 2552

การประเมินผล ประเมินจากแบบสอบถามทุกโครงการย่อย

3. โครงการปฏิบัติการเขียนหนังสือราชการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์

ลักษณะโครงการ เป็นโครงการเฉพาะกิจ

จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อให้เจ้าหน้าที่สารบรรณ เลขาธิการคณะต่างๆ ใน มศว รวมทั้งเจ้าหน้าที่ธุรการของภาควิชา เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ และผู้สนใจ สามารถเขียนหนังสือราชการได้ถูกต้องตามหลักการ
- 2) เพื่อให้เจ้าหน้าที่สารบรรณ เลขาธิการคณะต่างๆ ใน มศว เจ้าหน้าที่ธุรการของภาควิชา เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ และผู้สนใจ สามารถใช้ภาษาเขียนได้ถูกต้องตามฐานะของบุคคล

วิธีดำเนินการ สัมมนาด้านหลักการและฝึกปฏิบัติ
ระยะเวลา 3-4 วัน

การประเมินผล

- 1) จากผลงานผู้เข้าอบรม
- 2) จากการพัฒนาการตามจุดมุ่งหมายของแต่ละโครงการ

4. โครงการศูนย์ให้คำปรึกษาภาษาไทย

ผู้รับผิดชอบโครงการ รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์
ลักษณะโครงการ เป็นโครงการต่อเนื่อง

จุดมุ่งหมาย เพื่อศูนย์ให้คำปรึกษาภาษาไทย

วิธีดำเนินการ

- 1) ตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย
- 2) กำหนดวันเวลาการตอบปัญหาส่วนบุคคลทางโทรศัพท์
- 3) ตั้งเว็บไซต์โครงการ

ระยะเวลา 1 ปีงบประมาณ 2552 ตั้งแต่เดือน

พฤศจิกายน 2551 ถึง เดือนสิงหาคม 2552

การประเมินผล

- 1) จากสถิติผู้ขอคำปรึกษา
- 2) จากข้อมูลขอคำปรึกษา

แต่ละโครงการมีประธานและกรรมการดูแล

ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปีงบประมาณ 2552 เริ่ม

เปิดเว็บไซต์ในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม 2551

สถานที่ดำเนินโครงการ

เว็บไซต์ของโครงการ

โครงการย่อยที่อยู่ภายใต้โครงการรณรงค์ภาษาไทยเข้มแข็ง และ “รักการอ่าน” ทุกโครงการมีงบประมาณแผ่นดินสนับสนุนค่าใช้จ่ายจำนวนหนึ่ง โดยประธานโครงการย่อยจะเป็นผู้ดำเนินการ และมีคณะอนุกรรมการช่วยในการดำเนินงานโครงการเหล่านี้อาจปรับรายละเอียดเพื่อความเหมาะสมกับงบประมาณและการดำเนินงานได้

นอกจากนี้ท่านอธิการบดียังมีนโยบายให้โครงการรณรงค์ภาษาไทยเข้มแข็ง “รักการอ่าน” จัดกิจกรรมบริการออกไปภายนอกมหาวิทยาลัยด้วย จึงได้ร่วมมือกับรองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานาจ เย็นสบาย) และประธานยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้เพื่อสังคมจัดกิจกรรมในรูปแบบของโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน โดยผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร (ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทธิเมตตะ) จัดโครงการในปีการศึกษา 2551-2552

โครงการในปีการศึกษา 2551

1. โครงการค่าเพิ่มประสิทธิภาพการอ่านภาษาไทยแก่นักเรียนในช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนในกลุ่มพญาเหนือ อำเภอป่าสัก จังหวัดน่าน เป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา 2 ดำเนินการ ช่วงสุดท้ายระหว่างวันที่ 2-5 ตุลาคม 2552 วิธีดำเนินการ เน้นการฝึกปฏิบัติกลวิธีการสอนอ่านให้แก่อาจารย์ที่สอนภาษาไทยในโรงเรียนกลุ่มพญาเหนือ เพื่อนำไปสอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานพบว่าประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์มาก ซึ่งสมควรจะจัดกิจกรรมเช่นนี้อีกอย่างต่อเนื่อง

2. โครงการให้ความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย อำเภอป่าสัก จังหวัดน่าน ดำเนินการระหว่างวันที่ 6-8 ตุลาคม 2551 วิธีดำเนินการ เป็นการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่อาจารย์ที่สอนภาษาไทย เพื่อให้สามารถทำงานวิจัยในชั้นเรียนและนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนได้อย่างตรงประเด็น โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ คณะอาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการจะได้หัวข้องานวิจัยที่ผ่านการวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญสามารถดำเนินการวิจัยได้ทันที เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการ

จากการประเมินผลโครงการ คณะอาจารย์ขอขยายเวลาการอบรมและขยายกลุ่มที่เข้ารับการอบรม เนื่องจากเป็นโครงการที่ปฏิบัติได้จริงและเกิดประโยชน์มาก

ทั้ง 2 โครงการได้เลือกพื้นที่ในเขตจังหวัดน่านเนื่องจากเป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงสร้างสำนักงานส่วนพระองค์อยู่ที่จังหวัดน่าน และทรงมีความห่วงใยเรื่องการศึกษาของนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาที่อยู่ห่างไกลเช่น บนดอยในจังหวัดน่านเป็นอย่างยิ่งซึ่งนักเรียนจะมีปัญหาเรื่องอ่านหนังสือไม่ออก และการดูแลสุขภาพอยู่เป็นจำนวนมาก

ส่วนโครงการที่คณะ สถาบัน สำนัก ฯลฯ ได้เสนอเข้ามาเพื่อร่วมกิจกรรมในโครงการภาษาไทยเข้มแข็ง “รักการอ่าน” ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยเฉลิมฉลอง 60 ปี เช่น

โครงการเยาวชนรักการอ่าน : นิทานสร้างสุข จาก ฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต และฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะศิลปกรรมศาสตร์ ดำเนินการโดยคณะกรรมการดำเนินงาน มีอาจารย์ระวีวรรณวรรณวิไชย เป็นประธาน

กิจกรรมเป็นการจัดประกวดเล่นนิทานซึ่งนิสิตจะเป็นผู้คัดเลือกนิทานที่มีลักษณะเนื้อหาสร้างสรรค์ในเชิงส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานในการดำเนินชีวิต โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นและปลูกจิตสำนึก “รักการอ่าน” เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยให้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเพื่อนำสื่อนิทานสร้างสุขที่เป็นผลงานจากการประกวดไปเผยแพร่ยังโรงเรียนเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาส

มหาวิทยาลัยจึงขอเชิญชวน คณะ สถาบัน สำนัก ฯลฯ ส่งโครงการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ภาษาไทยเข้มแข็ง “รักการอ่าน” เพื่อร่วมกับมหาวิทยาลัยในโอกาสเฉลิมฉลองที่มหาวิทยาลัยของเราได้พัฒนามาจนมีอายุครบ 60 ปี ซึ่งเป็นวาระที่มีความหมายอย่างยิ่งสำหรับชาว มศว ทุกคน ซึ่งโครงการรณรงค์ฯ นี้จะดำเนินไปตลอดช่วงเวลาของการเฉลิมฉลองตั้งแต่ พ.ศ.2551-2553 การร่วมแรงร่วมพลังของบุคลากรทุกฝ่ายอาจจะตอบคำถามของท่านอธิการบดีที่ว่าโครงการรณรงค์ภาษาไทยเข้มแข็ง “รักการอ่าน” จะบรรลุเป้าหมายได้อย่างไรในระยะเวลานี้